

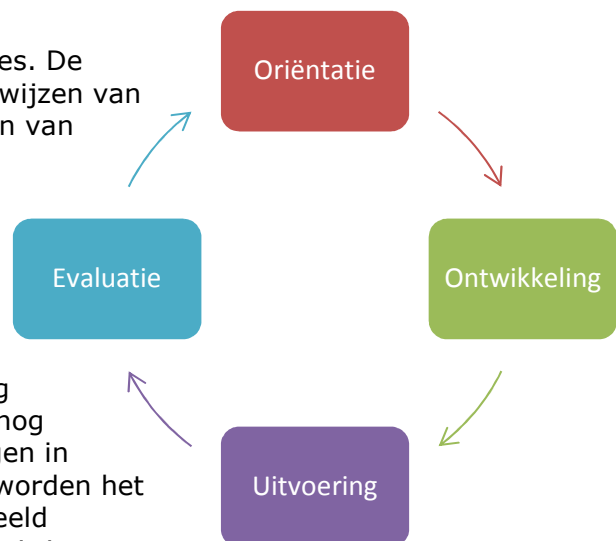
Strategische raadsagenda 2018-2021

In de strategische raadsagenda voor de periode 2018-2021 wordt een aantal onderwerpen benoemd, dat de raad als prioritair ziet voor deze raadsperiode. Ook is inzichtelijk gemaakt dat besluitvorming via verschillende stappen verloopt. Stappen die ieder weer een andere vorm van betrokkenheid van de raad vragen.

Om de werkzaamheden van de raad goed te richten, is het belangrijk prioriteiten te stellen. Niet alles kan belangrijk zijn. Om daarna ook de goede activiteiten te kunnen plannen is het ook van groot belang dat de raad aangeeft welke vragen en wensen er voor de aanpak van deze onderwerpen bestaan.

Fasen in beleidsontwikkeling

Beleed wordt ontwikkeld via verschillende fases. De verschillende fases vragen om verschillende wijzen van handelen van de raad. Het gaat om het geven van RICHTING aan het beleid en RUIMTE aan de verschillende betrokkenen om op basis van hun rol en kwaliteiten van het beleid een succes te maken. In dit model worden de volgende fases onderscheiden:

Oriëntatie

In de fase van oriëntatie ligt een voorstel nog op de tekentafel. Het beleidsprobleem moet nog verkend worden, de oplossingsrichtingen liggen in principe nog open. Hier kan ervoor gekozen worden het probleem verder te verkennen door bijvoorbeeld informatieverstrekking door het college, hoorzittingen, werkbezoeken, enquêtes, cursussen, enzovoorts. Door middel van een startnotitie kan verder richting worden gegeven aan het verdere beleidsproces. De raad kan aan het college aangeven op welke wijze men verwacht dat het beleid verder ontwikkeld wordt. De raad kan dan bijvoorbeeld aangeven welke alternatieven het college moet onderzoeken bij het raadsvoorstel dat gaat over de oplossing van het beleidsprobleem.

Ontwikkeling

In deze fase wordt een voorstel in de raad behandeld, waardoor de raad richting geeft aan het college. Het voorstel is doorgaans opgesteld door het college. Het vinden van een oplossing voor een beleidsprobleem staat centraal. Wanneer de raad zelf meer nadrukkelijk naar de oplossing wil kijken, dan zal dat vaak zijn in de vorm van vragen aan het college over de oplossing, gesprekken (dat kan o.a. in "gewoon" contact met burgers, maar ook met hoorzittingen, werkbezoeken, spreekrecht), enzovoorts.

Uitvoering

In deze fase is het college aan de slag (door inzet van het ambtelijk apparaat) met de uitvoering van beleid. De raad staat hier op afstand. Wanneer de raad in de uitvoeringsfase het beleid wil volgen, staat de informatieverstrekking (primair door het college) centraal. Ook kan gedacht worden aan bijvoorbeeld werkbezoeken om te kijken hoe zaken in het veld verlopen. Daarbij blijft het belangrijk om goed op de rolverdeling te letten. In beginsel luistert de raad en verzamelt informatie, maar laat het college ruimte om uit te voeren.

Evaluatie

Bij evaluatie gaat het om het beoordelen van de effecten van beleid. Ook hier kan het college zelfstandig een voorstel opstellen, dat de raad bespreekt. Ook kan het college door de raad gevraagd worden een beleidsevaluatie te maken. De raad kan ook zelf aan onderzoek doen, bijvoorbeeld door betrokkenen uit te nodigen voor een hoorzitting of de rekenkamercommissie daartoe een verzoek te doen. De raadsenquête is een heel uitgebreide, zware vorm om zelf aan evaluatie te doen.

Terugblik vorige raadsperiode

In 2014 is gekozen voor het vaststellen van een strategische raadsagenda, voorafgaand aan het opstellen van een collegeprogramma. De eerste raadsagenda werd in de eerste vergadering van de nieuwe gemeenteraad op 27 maart 2014 vastgesteld. De agenda is in de loop van de raadsperiode twee keer bijgesteld. Daarbij vielen onderwerpen af en werden nieuwe onderwerpen toegevoegd. In onderstaande overzicht is een weergave gegeven van de onderwerpen die de afgelopen raadsperiode de revu hebben gepaseerd.

Onderwerp	Afgerond	2014	2015	2016	2017
Stadshart Emmeloord / Hart-voor-Emmeloord	✓				
Cultuurbedrijf/verzelfstandiging culturele zaken	✓				
Financiële positie en bezuinigingen	✓				
Deregulering/regeldruk / Dienstverlening	✓				
Voorzieningendebat / Maatschappelijk vastgoed / Voorzien in Vastgoed	✓				
Decentralisaties	✓				
Grondbeleid	✓				
Integraal veiligheidsbeleid	✓				
Intergemeentelijke samenwerking	✓				
Centrumschil Emmeloord	✓				
Omgevingswet					
Subsidiebeleid	✓				
Overheidsparticipatie					

In de laatste bijstelling van de strategische raadsagenda (april 2017) zijn de volgende onderwerpen opgenomen, waarover onderstaand de laatste stand van zaken wordt vermeld:

Dienstverlening/deregulering

Met de raadscommissie BFE zijn gesprekken gevoerd over dit onderwerp naar aanleiding van een inventarisatie. De bespreking leverde op dat de commissie overwegend positief was over de reeds ingezette activiteiten en verbeteringen. Daarmee kan dit onderwerp als afgerond worden beschouwd.

Voorzien in Vastgoed

De raad heeft op 16 oktober 2017 ingestemd met het Beleidskader Voorzien in Vastgoed en het Uitvoeringsprogramma 2018-2029 op 12 februari 2018 vastgesteld. Het onderwerp kan daarmee als afgerond worden beschouwd voor de strategische raadsagenda;

Grondbeleid

De Nota's Grondbeleid en kostenverhaal zijn op 29 januari 2018 door de raad vastgesteld. Het onderwerp kan daarmee als afgerond worden beschouwd voor de strategische raadsagenda.

Intergemeentelijke samenwerking

De raadscommissie BFE is in 2016 een aantal keren bij elkaar gekomen om te spreken over dit onderwerp. Tijdens deze bijeenkomsten is een *Strategiekaart intergemeentelijke samenwerking* ontwikkeld. Ook is een aantal thema-avonden gewijd aan de rol van de raad in het kader van de Gemeenschappelijke Regelingen. Het heeft er onder andere toe geleid dat voor elke GR vanuit de raad twee "GR-specialisten" zijn aangewezen, die actief betrokken worden bij de voorbereiding van verschillende onderwerpen die de GR-en aangaan. Voorgesteld wordt deze aanpak in de nieuwe raad voort te zetten en het onderwerp daarmee als afgerond te beschouwen.

Omgevingswet

Voor dit onderwerp is een brede werkgroep uit de raad samengesteld, die actief betrokken is geweest bij de ontwikkeling van leidende principes voor de fysieke leefomgeving. Dit heeft geleid tot een door alle betrokkenen gedragen concept voor de leidende principes. De besluitvorming hierover is aan de nieuwe raad overgelaten. Geadviseerd wordt om ook onder de nieuwe raad een raads werkgroep in te stellen. Het onderwerp is daarmee geborgd en kan dan van de strategische raadsagenda komen te vervallen.

Subsidiebeleid

Het subsidiebeleidsplan en de Algemene Subsidieverordening zijn op 6 juni 2017 door de raad vastgesteld. Daarmee is een nieuw subsidiebeleid van kracht geworden. De komende periode wordt gewerkt aan de implementatie van het beleid, de raad wordt hier regelmatig over geïnformeerd. Het onderwerp kan daarmee als afgerond worden beschouwd voor de strategische raadsagenda.

Overheidsparticipatie

Bij overheidsparticipatie is sprake van een 'omgekeerde' samenwerking: de gemeente participeert in bestaande initiatieven van burgers, geeft deze de ruimte en verbindt deze waar mogelijk met elkaar. Binnen de gemeente Noordoostpolder werken we volgens de principes van Passend Organiseren. Participatie bij leefbaarheidsvraagstukken is daar een onderdeel van. Soms vragen wij inwoners om in initiatieven van ons te participeren, maar steeds vaker ontstaan er initiatieven in de samenleving zelf. Welke rol willen wij dan als gemeentelijke organisatie hebben? Dat vraagt een andere manier van denken en werken en heeft ook invloed op de rollen van de Raad, het college en de organisatie. De vraag is hoe we verbinden bij 'omgekeerde' samenwerking.

Totstandkoming

De totstandkoming van de Strategische raadsagenda 2018-2021 is als volgt verlopen: in het najaar van 2017 is begonnen met het opstellen van een 'longlist' van onderwerpen gebaseerd op een analyse van de (concept)verkiezingsprogramma's en input vanuit de gemeentelijke organisatie.

Vervolgens is de longlist voorgelegd aan inwoners door middel van een enquête waar 558 inwoners deel aan hebben genomen. De geënquêteerde inwoners konden stemmen over de voorgelegde longlist en zelf onderwerpen aandragen als input voor de raad.

De resultaten van de enquête zijn daarna vertaald in een selectie van onderwerpen voor de shortlist bij de strategische raadsagenda en een voorstel voor de keuze van de onderwerpen voor de strategische raadsagenda 2018. Zowel de shortlist als de voorgestelde onderwerpen vindt u in dit document.

Aanpak

Na de uiteindelijke vaststelling van deze strategische raadsagenda is het belangrijk per onderwerp te bespreken wat de raad precies verwacht, op welke wijze ze betrokken wil worden in het totstandkomings- en besluitvormingsproces en hoe dat proces er vervolgens uitziet. Ook is het verstandig duidelijke keuzes te maken over de participatie van burgers: hoe krijgt deze vorm en wie (raad, college, ambtelijke organisatie) heeft in dit proces welke rol? De wensen van de raad moeten vervolgens worden afgestemd met de planning van activiteiten voor de raad en de capaciteit in o.a. de organisatie en bij de griffie om dit ook in het goede tijdpad te laten verlopen.

Concreet betekent dit dat voor elk van de onderwerpen aan de hand van een probleemverkenning in het RTG van de betreffende commissie wordt gesproken over de wensen die de raad heeft bij het totstandkomings- en besluitvormingsproces. De uitkomst van dat gesprek wordt vastgelegd in een startnotitie.

De shortlist met onderwerpen kan jaarlijks naar inzicht worden gewijzigd zodat er elk jaar een drietal onderwerpen binnen de thema's als strategische raadsonderwerpen kan worden gekozen, verspreid over de raadscommissies. Op deze manier kan de raad jaarlijks aangeven welke onderwerpen volgens haar prioriteit moeten krijgen voor het volgende kalenderjaar.

Bezien zal worden op welke momenten de verschillende onderdelen parallel aan de orde kunnen komen, zodat er onderlinge dwarsverbanden kunnen worden gelegd.

Thema's en onderwerpen strategische raadsagenda

Shortlist

Uit de inwonersenquête kwamen de volgende 10 thema's naar voren, die door de respondenten van de inwonersenquête als (zeer) belangrijk en urgent worden beschouwd:

1. Leefbaarheid dorpen
2. Zorgvoorzieningen
3. Verkeer/Openbaar Vervoer
4. Wonen en zorg
5. Veiligheid
6. Overgang naar duurzame energie
7. Ouderen
8. Stadshart Emmeloord
9. Armoede
10. Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Van de tien meest genoemde thema's uit de inwonersenquête is in beeld gebracht of en welke actuele onderwerpen er binnen dat thema zijn. Per thema is daarbij een advies gegeven over de status van het onderwerp:

- **2018:** dit onderwerp gaat het komende jaar spelen en komt daarmee in aanmerking voor de eerste strategische raadsagenda

- **Shortlist:** een onderwerp is weliswaar actueel, maar zou ook op latere strategische raadsagenda's geplaatst kunnen worden. Het advies is daarom het onderwerp bij de eerstvolgende herziening in aanmerking te laten komen voor de strategische raadsagenda
- **Niet opnemen:** over het thema heeft onlangs kaderstelling plaatsgevonden. Het thema leent zich daardoor op dit moment minder voor de strategische raadsagenda. Uiteraard zal de raad wel over de voortgang van het thema regelmatig worden geïnformeerd.

Uitgewerkte thema's

Van de genoemde tien thema's is onderzocht welke in 2018 kunnen worden opgepakt. Ook worden thema's van de vorige strategische raadsagenda genoemd en één thema dat bij de open vragen het meest naar voren is gekomen. Bij de keuze van de uitgewerkte thema's is er rekening gehouden met de verkiezingsprogramma's, de uitkomst van de enquête en de spreiding over de raadscommissie's. Uit de evaluatie van de vorige strategische raadsagenda bleek dat het behandelen van drie strategische onderwerpen per jaar als werkbaar werd ervaren.

Het advies is ook om jaarlijks op een vast moment als raad drie strategische onderwerpen te kiezen en opnieuw een blik te werpen op de shortlist en deze waar nodig aan te passen.

Leefbaarheid dorpen en wijken

Advies: 2018

De bevolkingsprognose laat zien dat de gemeente in de toekomst waarschijnlijk te maken zal krijgen met terugloop van de bevolkingsomvang. Dit in combinatie met vergrijzing en ontgroening maakt dat de versterking van de sociale cohesie in dorpen en wijken van belang is. Daarmee is een actueel onderwerp, dat zich leent voor de strategische raadsagenda. Het scoorde het hoogst als thema op de inwonersenquête en daarom wordt geadviseerd het onderwerp op te nemen in de eerste strategische raadsagenda.

Zorgvoorzieningen

Advies: Shortlist

De gemeente is met de invoering van de decentralisaties verantwoordelijk geworden voor de lokale zorg aan onze inwoners. Een belangrijke doelstelling van de transformatie in de zorg is door preventie de zorgkosten terug te dringen. Het vraagt om laagdrempelige, goed toegankelijke voorzieningen en programma's gericht op preventie. Preventie in de zorg is daarmee een actueel thema, dat zich leent voor de strategische raadsagenda.

Verkeer/Openbaar Vervoer

Advies: 2018

De toekomst van het Openbaar Vervoer in ons gebied en de bereikbaarheid van de dorpen is een actueel onderwerp. De OV-visie is aanleiding geweest om onderzoek te doen naar de bereikbaarheid in en rondom dorpen in Noordoostpolder en de mogelijkheden voor hoogwaardig openbaar vervoer. Dit onderzoek *Mobiliteit en bereikbaarheid* vormt een onderlegger voor een gemeentelijke Mobiliteitsvisie. De mobiliteitsvisie is daarmee een actueel onderwerp voor de strategische raadsagenda.

Wonen en zorg

Advies: Shortlist

In 2020 worden de taken beschermd wonen én opvang doorgedecentraliseerd naar de gemeenten. Dat betekent dat 388 gemeenten een budget krijgen én de verantwoordelijkheid om beschermd wonen én maatschappelijke opvang te regelen voor meerderjarige cliënten met een kwetsbaarheid als gevolg van (dreigende) dakloosheid en/of psychiatrische problematiek. Voorgesteld wordt daarom het onderwerp beschermd wonen op te nemen als actueel onderwerp op de strategische raadsagenda.

Veiligheid

Advies: Niet opnemen

Het Integraal Veiligheidsplan 2018 – 2021 werd op 5 februari door de raad vastgesteld. Daarom wordt voorgesteld het onderwerp niet opnieuw op de strategische raadsagenda te plaatsen en de raad via de gebruikelijke wijze te informeren over de voortgang.

Overgang naar duurzame energie

Advies: 2018

Met de ondertekening van het Akkoord van Parijs is de verplichting gekomen dat we in de periode tot 2050 volledig overstappen van fossiele brandstoffen naar volledig duurzame energiebronnen zoals zonne-, en windenergie. De gemeentelijke ambitie gaat verder en streeft ernaar in 2030 energieneutraal te zijn. Het afgelopen jaar heeft zich het Netwerk Energieneutraal Noordoostpolder gevormd, dat vanuit de samenleving wil bijdragen aan deze energietransitie. Het komende jaar zal met het netwerk gewerkt worden aan een warmteplan, waarin inzichtelijk wordt gemaakt wat er voor nodig is om in 2030 energieneutraal te zijn. Het is een urgent onderwerp, daarom wordt het reeds in 2018 opgepakt.

Ouderen

Advies: Shortlist

De zorg voor ouderen is met de decentralisaties een verantwoordelijkheid van de gemeente geworden. Dat vraagt om aandacht van de gemeente voor de behoeften van ouderen en het aanbod aan voorzieningen dat er voor deze doelgroep is. Het onderwerp Ouderen is daarmee een actueel thema voor de strategische raadsagenda.

Stadshart Emmeloord

Advies: Niet opnemen

Op 18 april 2016 heeft de gemeenteraad zich uitgesproken over de toekomst van het Stadshart. Om de raad in staat te stellen de uitvoering van het programma goed te kunnen blijven volgen, is binnen het Programmakader afgesproken gebruik te maken van een viermaandelijke rapportage. Daarom wordt voorgesteld het onderwerp Stadshart niet opnieuw op de strategische raadsagenda op te nemen.

Armoede

Advies: Niet opnemen

De gemeente heeft in 2017 samen met maatschappelijke partners en ervaringsdeskundigen Ontwikkelagenda Krachtig Tegen Armoede opgesteld. Het doel van de ontwikkelagenda is om mensen in armoede beter te ondersteunen en armoede waar mogelijk te voorkomen. De agenda vormt de basis voor de doorontwikkeling van het huidige armoedebeleid. Een belangrijk uitgangspunt van de ontwikkelagenda is dat de gemeente gezamenlijk met alle betrokkenen ideeën uitwerkt en invoert. De agenda is dus niet alleen van de gemeente, maar van iedereen die daaraan meewerkt.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Advies: Niet opnemen

Met de decentralisaties is de Wmo in 2015 verder naar de gemeenten gedecentraliseerd. De decentralisaties zijn daarmee in een transformatiefase gekomen. De raad wordt hierover regelmatig bijgepraat. Daarom wordt voorgesteld het onderwerp nu niet als actueel onderwerp op de strategische raadsagenda op te nemen en het onderwerp niet op te nemen.

Meest gegeven antwoord op open vraag

Gemeente zelf

Advies: Shortlist

De meeste opmerkingen die gemaakt zijn door de respondenten van de inwonerenquête gaan over het functioneren van de gemeente zelf. Het gaat veelal om vragen over de wijze waarop de gemeente communiceert of de taken waar de gemeente zich mee bezighoudt. Het onderwerp kan daarmee het beste beschreven worden als "De Transparante en Dienstbare Overheid". Het onderwerp is van alle tijden en daarmee tegelijk ook actueel.

Vorige raadsagenda

Naast de eerder genoemde onderwerpen zijn er ook onderwerpen die in de vorige strategische raadsagenda waren opgenomen maar nog niet als strategisch onderwerp zijn behandeld of zijn afgerond. Dit zijn de volgende onderwerpen:

Omgevingswet

Advies: Niet opnemen

Voor dit onderwerp is een brede werkgroep uit de vorige raad samengesteld, die actief betrokken is geweest bij de ontwikkeling van leidende principes voor de fysieke leefomgeving. Dit heeft geleid tot een door alle betrokkenen gedragen concept voor de leidende principes. De besluitvorming hierover is aan de nieuwe raad overgelaten. Geadviseerd wordt om ook onder de nieuwe raad een raads werkgroep in te stellen. Het onderwerp is daarmee geborgd en kan dan van de strategische raadsagenda komen te vervallen

Overheidsparticipatie

Advies: 2018

Bij overheidsparticipatie is sprake van een 'omgekeerde' samenwerking: de gemeente participeert in bestaande initiatieven van burgers, geeft deze de ruimte en verbindt deze waar mogelijk met elkaar. Binnen de gemeente Noordoostpolder werken we volgens de principes van Passend Organiseren. Participatie bij leefbaarheidsvraagstukken is daar een onderdeel van. Soms vragen wij inwoners om in initiatieven van ons te participeren, maar steeds vaker ontstaan er initiatieven in de samenleving zelf. Welke rol willen wij dan als gemeentelijke organisatie hebben? Dat vraagt een andere manier van denken en werken en heeft ook invloed op de rollen van de Raad, het college en de organisatie. De vraag is hoe we verbinden bij 'omgekeerde' samenwerking.

Voorgestelde planning voor de voorliggende raadsperiode

Met het oog op verschil in gewicht en urgentie van de onderwerpen, beschikbare ambtelijke capaciteit en spreiding stellen wij de raad de volgende planning voor:

Thema	Onderwerp	Commissie	Advies
Leefbaarheid dorpen	Sociale cohesie in dorpen	SLZ	2018
Zorgvoorzieningen	Preventie in de zorg	SLZ	Shortlist
Verkeer/ Openbaar Vervoer	Mobiliteitsvisie	WO	2018
Wonen en zorg	Beschermd Wonen	SLZ	Shortlist
Overgang naar duurzame energie	Energietransitie	WO	2018
Ouderen	Ouderen	WO/SLZ	Shortlist
Gemeente zelf	Transparante en Dienstbare overheid	BFE	Shortlist
Overheidsparticipatie	Rolinvulling gemeenteraad	BFE	2018

